

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11C/273/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614217495
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614217495.5

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudcom Mgr. Petrom Strakom v právnej veci žalobcu M. G. H. H..Z..A.. H. H. J. Y., U. X, M.: XXXXXXXX zastúpený G.. G. Š., N. H. H. J. Y., U. X proti žalovanému A. A., P.. XX.XX.XXXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom T. E., V.Ň. A. H. V., v konaní o zaplatenie 2 484,08 Eur s prísl. takto

rozhodol:

súd z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie 265,08 Eur.

Súd z a m i e t a žalobu o zaplatenia 2 219 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 2 219 Eur od 05.12.2011 do zaplatenia. 62,16 Fil'akovo, Parková 1285/3,ale tislave,b nia § 120 ods. 4 O.s.p., právny zástupca uvádza, že nepredkladá ani neoznačuje súd z a s t a v u j e

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Právny predchodca žalobcu sa podanou žalobou domáhal zaplatenia istiny vo výške 2 484,08 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne od 05.12.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Právny predchodca žalobcu žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 04.09.2009 Zmluvu o pôžičke č. 2060249, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2 366,- Eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v 60 pravidelných mesačných splátkach po 84,05,- Eur. Žalovaný uhradil ku dňu podania žaloby sumu 2 366,- Eur. Žalovaný bol v omeškaní, porušil svoju povinnosť splácať riadne a včas, preto žalobca žalovaného vyzval listom zo dňa 25.11.2011 k splateniu celého zostatku, pričom celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje 2 484,08 Eur. Podaním doručeným dňa 18.12.2015 právny predchodca žalobcu uviedol, že žalovanému bol poskytnutý úver 2 700 Eur, pričom celkovo mal žalovaný uhradiť sumu vo výške 5 070 Eur. Dlžná pohľadávka pozostáva z dlžnej istiny 2 217 Eur, čo je celková dlžná suma úveru ku dňu predčasného skončenia úverového vzťahu a dlžnej pokuty v sume 265,08 Eur. Právny predchodca žalobcu zobrať návrh v časti sumy 265,08 Eur s prísl. späť a žiadal aby súd priznal žalobcovi sumu 2 219 Eur, ktorá pozostáva z dlžnej sumy 591,50 Eur a dlžnej sumy predčasne zosplatennej istiny zostatku úveru vo výške 1627,50 Eur. Dlžná suma 591,50 Eur pozostáva z neuhradenej úverovej splátky č. 29 splatnej 20.06.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 30 splatnej 20.07.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 31 splatnej 20.08.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 32 splatnej 20.09.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 33 splatnej 20.10.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 34 splatnej 20.12.2011 v sume 84,50 Eur, z neuhradenej úverovej splátky č. 35 splatnej 20.01.2012 v sume 84,50 Eur. Právny predchodca žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.04.2015 postúpil pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

Keďže šetrením súd nezistil súčasný pobyt žalovaného, preto mu bo ustanovený opatrovník podľa § 29 ods. 2, 6 O.s.p., ktorý sa k žalobe nevyjadril.

Súd vytýčil vo veci pojednávanie dňa 18.12.2015, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani opatrovník žalovaného. Z dôvodu, že sa riadne predvolaní účastníci konania nedostavili na pojednávanie ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie, súd podľa § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonaných dôkazov.

Žalobca podaním doručeným 18.12.2015 vzal čiastočne späť svoj návrh v časti o zaplatenie sumy 265,08 Eur, ktorá bola uplatnená z titulu zmluvnej pokuty pre omeškanie.

Podľa § 96 ods. 1 veta prvá, veta tretia, 3 veta prvá O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to z časti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd v konaní v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Nakoľko došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu v časti o zaplatenie sumy 265,08 Eur pred otvorením pojednávania súd v súlade s § 96 ods. 1, ods. 3 O.s.p. konanie čiastočne zastavil. Vzhľadom na to, že k späťvzatiu skôr než sa začalo pojednávať, súd nezisťoval prípadný nesúhlas opatrovníka žalovaného, nakoľko v súlade s § 96 ods. 3 O.s.p. jeho prípadný nesúhlas by bol neúčinný.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením a prečítaním zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 04.02.2009 na č.l. 3-4, všeobecné obchodné podmienky na č.l. 5, predžalobnej upomienky na č.l.6, doručenky na č.l. 7, prehľadu splátok a úhrad na č.l. 8-9.

Zo zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky Č.. XXXXXXXX (na č. l. 3) súd zistil, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2 700 Eur s 32,23 % ročnou úrokovou sadzbou, na základe ktorej bol žalovaný povinný splácať mesačne splátku vo výške 84,50 Eur. V zmluve je uvedená priemerná hodnota RPNM 19,29 %, RPNM nie je uvedená. V zmluve je konečná splatnosť uvedená 60 mesiacov, celková suma pôžičky 5 070 Eur. Zmluva bola uzavretá dňa 04.02.2009.

Právny predchodca žalobcu Predžalobnou upomienkou zo dňa 25.11.2011 (zistené z č. l. 6) vyzval žalovaného na splatenie celého úveru vo výške 2 737,80,- Eur do 3 dní od doručenia výzvy, ktorá bola doručená žalovanému dňa 01.12.2011 (zistené z č. l. 7).

Zo všeobecných obchodných podmienok čl. 6 bod 6.2 (na č. l. 5) vyplýva: „Pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a / alebo v zmluve a / alebo v podmienkach a / alebo VOP stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.“

Z výpisu prehľadu splátok, ktorý predložil žalobca (na č. l. 8) vyplýva, že žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 2 535,- Eur. Poslednú splátku, ktorú žalovaný uhradil bola uhradená dňa 20.06.2011.

Podľa § 52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (účinný k 04.02.2009, ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 4 ods. 1, 2. Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinný k 04.02.2009, t. j. k dátumu uzavretia zmluvy) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúčelný a bez poplatkov.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (v znení k 18.12.2015) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo

zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ o týchto skutočnosti dovoľával.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektoré zo splátok stane zročný celý dlh) § 565 začína plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Súd danú zmluvu podrobil preskúmaniu z hľadiska spotrebiteľského práva podľa § 52 a nasl. OZ. Súd nezistil zo všeobecných obchodných podmienok dohodnutie možnosti zaplatenia celej pohľadávky podľa § 565 napriek tvrdeniu právneho predchodcu žalobcu v predžalobnej upomienke na č.l. 6, že táto možnosť vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok. V zmluve navyše absentujú obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ktorú podľa súdu nie je možné nahradiť uvedením počtu mesiacov splatnosti, ako je v zmluve uvedená: „Konečná splatnosť 60 mesiacov“. Pokiaľ ide o túto obligatórnu náležitosť, ktorá je uvedená pod písm. g/ túto nie je možné nahradiť výpočtom podľa počtu splátok. Počet splátok (okrem iných náležitostí) je totiž ďalšou obligatórnou náležitosťou zmluvy, ktorá je uvedená pod písm. i/. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. i/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy. Nepochybne tento údaj v predmetnej zmluve chýba. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. i/ vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, s názorom ktorého sa súd stotožňuje.

V zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť uvedené aj RPMN (písm. j/). Obchodné podmienky nie sú zákonnou súčasťou zmluvy tak, ako to napríklad zákon výslovne ustanovuje pri všeobecných poistných podmienkach v § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Nestačí preto, ak povinný údaj zmluvy je uvedený len v obchodných podmienkach (viď Podmienky k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky 108-e na č. I. 3 z druhej strany listu). RPMN predstavuje jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože odzrkadľuje všetky náklady spotrebiteľa a teda je pre neho rozhodujúci pre posúdenie, či zmluvu uzavrie a to v porovnaní aj s priemernou hodnotou RPMN iných úverov. Pokiaľ teda žalobca neuvedie priamo do zmluvy RPMN, ale len do obchodných podmienok, svedčí to o jeho nekalej obchodnej praktike a nepoctivom správaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Pre súd je nepochopiteľné, ak žalobca dokázal do zmluvy uviesť priemernú hodnotu RPMN a nie RPMN tohto konkrétneho úveru. V tejto súvislosti možno poukázať na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I. US 3512/11 zo dňa 11.11.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a u ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Súd má zato, že aj uvedenie RPMN analogicky nemôže byť súčasťou obchodných podmienok.

Na základe vyššie uvedeného súd má zato, že predmetný spotrebiteľský sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z., nakoľko neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. písm. g), i), j).

Právny predchodca poskytol žalovanému sumu vo výške 2 700,- Eur, žalovaný uhradil celkovo sumu 2 535,- Eur. Takto zostal dlžný žalovaný sumu vo výške 165,- Eur. (2 700 - 2 535= 165 Eur).

Ako vyplynulo zo zmluvy a čl. 6 bod 6.2 všeobecných obchodných podmienok žalovaný mal hradiť splátky vo výške 84,50 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalovaný dňa 20.06.2011 posledný krát uhradil splátky 84,50 Eur. Zostávalo mu ešte splatiť 165,- Eur ako vyplýva z vyššie uvedeného, t. j. dve splátky, ktoré boli splatné 20.07.2011 a 20.09.2011. Dňa 21.09.2011 takto začala plynúť premlčacia doba pre jednotlivé splátky a táto uplynula podľa § 101 a § 103 OZ dňa 21.09.2014. Keďže žaloba bola podaná až dňa 14.11.2014 súd mal za to, že nárok je premlčaný. Súd v danom prípade aplikoval všeobecnú premlčaciu lehotu podľa § 101 OZ aj s poukazom na § 54 OZ, nakoľko je pre spotrebiteľa výhodnejšia. Pričom na aplikáciu OZ v otázke premlčania spotrebiteľských zmlúv súd odkazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 402/2013 v nadväznosti na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/81/2012. Keďže žaloba bola podaná až dňa 14.11.2014, t. j. po uplynutí premlčacej doby a súd je povinný prihliadať na premlčanie z úradnej povinnosti na základe § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., súd žalobu s poukazom na vyššie citované paragrafy zamietol. Z dôvodu, že súd zistil, že v rámci spotrebiteľského práva bola uplatnená premlčaná pohľadávka, súd sa už nezaoberal dôvodmi žaloby (R 29/1983).

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca nemal v spore procesný úspech a žalovanému zas žiadne (účelne vynaložené) náklady konania nevznikli. Tejtó procesnej situácii v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a contr. zodpovedá výrok II., že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu nákladov konania.